

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

DUMINICA DUPĂ BOTEZUL DOMNULUI

(Începutul propovăduirii Domnului)

SF. IER. GRIGORIE,
EPISCOPUL NYSSEI;
† SF. CUV. ANTIPA
DE LA CALAPODEȘTI;
SF. IER. DOMETIAN,
EPISCOPUL MELITINEI

Evanghelia acestei Duminici ne arată
că Mântuitorul Iisus Hristos,
auzind de faptul că Sfântul
Ioan Botezătorul a fost întemnițat,
a plecat spre Galileea. Acolo, după ce
a stat o vreme în Nazaret, s-a mutat
la Capernaum, oraș în care locuiau,
alături de evrei, și mulți străini,
oameni de neamuri și credințe diferite.

Evanghelia ne spune că Mântuitorul

S-a dus acolo mai ales pentru
a împlini un plan al lui Dumnezeu
profețit de prorocul Isaia astfel:
„Poporul care stătea întru întuneric
a văzut lumină mare și celor ce ședea
în latura și în umbra morții
lumină le-a răsărit” (Isaia 9, 1).

Care este lumina cea mare?

Desigur, nu este vorba de o simplă
lumină fizică produsă de soare, ci,
după cum tâlcuiesc Sfinții Părinți ai Bisericii,
aceasta este o lumină duhovnicească.

IISUS HRISTOS, LUMINA LUMII

Mai precis, lumina cea mare
este plinătatea revelației sau
descoperirii lui Dumnezeu
în Iisus Hristos. Toată descoperirea
lucrării lui Dumnezeu prin proroci
este o lumină treptată, etapizată, crescândă,
dar lumina mare sau deplină
este Însuși Fiul lui Dumnezeu Care S-a
făcut Om din iubire pentru oameni și
pentru mântuirea lor.

Și Sfântul Evanghelist Ioan zice:
„Întru El era viață și viața era lumina
oamenilor. Cuvântul era Lumina Care
luminează pe tot omul ce vine în lume”
(Ioan 1, 4 și 9).

Prin urmare, lumina creată, pe care
noi o vedem cu ochi trupești, este un
simbol sau o trimitere la Lumina cea
necreată și netrecătoare, la slava lui
Dumnezeu. Poporul care stătea în
întuneric, adică în nedeplinătatea
cunoașterii adevărului dumnezeiesc
mântuitor, vede lumină mare, adică pe
Dumnezeu-Omul prezent în mijlocul
oamenilor. Această lumină mare este
Hristos, „Lumina lumii” (Ioan 8, 12),
sensul sau înțelesul ultim a tot ceea ce
există, pentru că „toate prin El s-au
făcut” (Ioan 1, 3), întru El au fost făcute
toate: „Toate s-au făcut prin El și pentru

El” (Coloseni 1, 16). Deci, toate au fost
făcute în Hristos, prin Hristos și pentru
Hristos. De aceea, El luminează sau dă
sens ultim întregii existențe create, atât
celei văzute, cât și celei nevăzute.

Evanghelia mai precizează că și celor
care ședea în latura și în umbra morții
le-a răsărit lumină. Aici este vorba de
popoarele păgâne care trăiau în mai
mare ignoranță a adevărului mântuitor
decât poporul evreu și în păcate multe
care le întuneca lumina cunoștinței sau
a rațiunii.

„Latura și umbra morții” (Isaia 9, 1)
înseamnă starea de păcat a lumii

păgâne. Păcatul provoacă o moarte a sufletului omului înainte de moartea trupului. Păgânii închinători la idoli și robiți de păcate petreceau în latura și în umbra morții, pentru că plata păcatului este moartea (Romani 6, 23).

În acest context al existenței umane întunecate de necunoaștere și păcat vine o lumină mare, adică Iisus Hristos Dumnezeu-Omul. Faptul că El începe să predice acolo unde evreii erau amestecați cu etnii diferite de poporul

evreu ne arată că venirea Domnului Iisus Hristos în lume are ca scop mântuirea întregii lumi, nu doar a poporului evreu.

*Cules de diac. Cristian Filiuță
(sursa basilica.ro)*

SFÂNTUL ANTIPA DE LA CALAPODEȘTI, VINDECĂTOR AL BOLILOR FĂRĂ LEAC

Un sfânt român prezent și în calendarele bisericilor ortodoxe grecești și rusești, Sfântul Antipa are o poveste de viață extrem de interesantă. Multe sunt minunile din viața acestui nevoitor și aflându-i nevoițele ne vom apropia cu drag de el, pomenindu-l în rugăciuni.

Alexandru, un copil mult dorit, se naște în anul 1816 în familia lui Gheorghe și Ecaterina Luchian din satul Calapodești, Bacău. Tatăl său, diacon în sat, părăsește această lume repede, lăsându-l orfan. Astfel, Alexandru preia de mic grijile gospodăriei și deprinde meșteșugul legătoriei de cărți. Dumnezeu însă îl cheamă tainic, căci la vârsta de 20 de ani simte ceva minunat care-i umple inima și-l îndeamnă să aleagă mănăstirea. Mai târziu și mama sa se va retrage la mănăstire și va deveni schimonahia Elisabeta. Alexandru pleacă la mănăstirea Neamț, unde se roagă cu multă înflăcărare la icoana Maicii Domnului. În chip minunat, perdeaua de la icoană se trage singură la un moment dat la o parte, încredințându-l astfel pe Alexandru că este pe drumul cel bun. Nu primește binecuvântarea de a rămâne la Neamț, așa că se îndreaptă spre Mănăstirea Căldărușani și apoi la Mănăstirea Brazi, unde va fi și călugărit, cu numele de Alimpie.

Pleacă la Muntele Athos și la Mănăstirea Esfigmenu petrece 4 ani. Primește schima mare și numele de Antipa și apoi, fiind dornic de viață pustnicească, se retrage în isihie. Într-o bună zi ajunge la o colibă părăsită și găsește pe o poliță o icoană a Maicii Domnului, veche și deteriorată. O încredințează unui pictor ucrainean, ierodiaconul Paisie, pentru a-i reda strălucirea și frumusețea. Nu se va mai despărți niciodată de această icoană, ea fiind odorul său cel mai drag și multe minuni a făcut această icoană.

Ieroschimonahul Nifon, cel care trudea pentru ridicarea Schitului românesc Prodromu, îl aduce la schit pe schimonahul Antipa și-l hirotonește diacon și apoi preot. Și pentru că are nevoie de cineva în țară care să strângă donații pentru ridicarea Schitului Prodromu, îl trimite pe ieroschimonahul Antipa la metocul Schitului de la Iași, de la Bucium, fiind rânduit o vreme iconom aici.

Dar pentru că donațiile din țară nu sunt suficiente, ieroschimonahii Nifon și Antipa pleacă în Rusia pentru a aduna banii necesari ridicării schitului. Sfântul Antipa simte că aici ar putea rămâne până la sfârșitul vieții lui. Ceea ce se și întâmplă după ce își sfârșește ascultarea, cu mari strădanii și ispite: vaporul pe care se aflau 4 clopote pentru schit și 3000 de galbeni se scufundă în Marea Neagră. În acea noapte, sticla de la icoana Maicii Domnului a Sfântului Antipa s-a spart din senin cu mare zgomot. Sfântul a continuat colecta, dar la un moment dat nu se puteau schimba banii în aur, așa cum trebuia să trimită la Prodromu. Degrab a alergat Sfântul Antipa la rugăciune la icoana Maicii Domnului și pe când se ruga, aude în minte un glas: „Asta-i treaba Mitropolitului”. Așadar se duce la Mitropolit cu cererea sa, iar acesta intervine la Ministerul Finanțelor și astfel banii sunt schimbați în aur și trimiși la Prodromu.

Ultimii ani ai vieții îi petrece în nordul Rusiei la Mănăstirea Valaam, loc care cunoscuse o puternică influență a ucenicilor Sfântului Paisie de la Neamț. Se

roagă mult, și chiar plânge că nu-i ajunge timpul pentru rugăciune. Nelipsit de la slujbe, iubește biserica, postește și se nevoiește. În chilia sa, unde a viețuit 17 ani, avea doar un analog, o strană, iar în loc de pat, o pătură aspră, întinsă pe jos. Și-a cunoscut dinainte sfârșitul, căci cu trei zile înainte toate icoanele din chilia sa au căzut pe jos, iar icoana Maicii Domnului s-a așezat pe pieptul său. La 10 ianuarie 1882 a plecat la Domnul, prohodit de toți din mănăstire.

Pentru că era deplin cunoscută sfințenia vieții lui, rușii de la mănăstirea Sfântul Pantelimon din Athos l-au trecut în 1906 în Mineiul rusesc la data de 10 ianuarie, deși nu era încă oficial canonizat. Mănăstirea Valaam a trecut prin mari distrugereri după Revoluția bolșevică, fiind refăcută abia în anul 1989. La 14 mai 1991 egumenul Andronk Trubaciov a găsit și dezgropat sfințele sale moaște, iar din 24 septembrie 1991 ele stau în biserica Sfinților Serghie și Gherman. În 1992 Biserica Ortodoxă Română l-a canonizat și l-a trecut în calendar la 10 ianuarie. Biserica Rusă a făcut același lucru în 2000. Iar în Sinaxarul athonit a fost trecut din anul 1988. Sfințele sale moaște se află la Mănăstirea Valaam, la Schitul Prodromu, la Mănăstirea Cristiana și Biserica Rusă din București și la Mănăstirea de la Calapodești cu hramul sfântului. Icoana Maicii Domnului, și ea dispărută o vreme, a fost găsită în anul 2006. ❖

SFÂNTUL TEOFAN ZĂVORÂTUL, UN ÎNGER DE OM

Sfântul Teofan Zăvorâțul părea să nu mai fie un simplu om, ci un înger, plin de smerenie și blândețe copilărească. Când cineva venea la el cu diverse probleme, spunea ceea ce era de trebuință și se cufunda din nou în rugăciune.

Fiu al unui preot din Rusia, Sfântul Teofan (10 ianuarie 1815 - 6 ianuarie 1891) cucerește inimile tuturor celor care l-au cunoscut. Studiind la Academia Teologică din Kiev și mergând adesea la Lavra Pecerska, a pășit pe calea monahismului și a ocupat de-a lungul anilor mai multe funcții importante, fiind director al unor instituții de învățământ, ajutor de inspector, iar apoi rector al Academiei Teologice din Petersburg, prim preot al Bisericii Ambasadei la Constantinopol, inspector de religie și episcop al Tambovului și al Vladimirului, mai marele sihăstriei Vâșa.

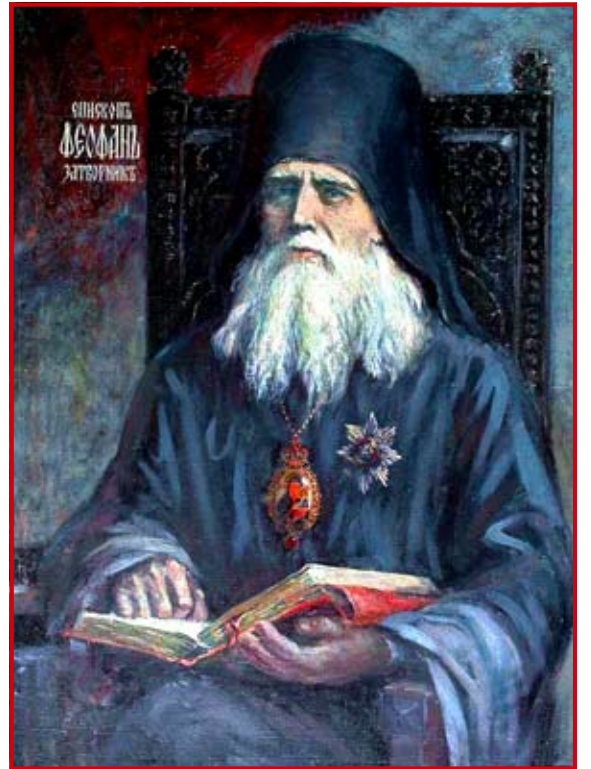
Era blând și iubea mai mult decât orice rugăciunea, așa că sufletul său se chinuia în lume, în mijlocul deșertăciunii, călătorind adesea pentru a restaura Biserici și a predica oamenilor. Prezent fiind la descoperirea moaștelor Sfântului Tihon din Zadonsk la care avea multă evlavie, a fost puternic impresionat. A cerut apoi să fie eliberat din funcții și să se poată retrage, petrecând ultimii 28 ani în izolare și nevoițe fără oprire. Scrierile sale duhovnicești au pus o puternică amprentă asupra Rusiei și a lumii întregi, fiind pline de sfaturi privind traiul creștinesc și ferirea de deznădejde.

Slujea Sfânta Liturghie singur, într-un paraclis din chilia sa, picta icoane, sculpa în lemn și era priceput și la lăcătușărie. Tot ce primea trimitea săracilor și scria celor care îi cereau sfaturi, între 20 și 40 de astfel de scrisori zilnic. În ultimii ani, deși vederea începuse să îi scadă, muncea la fel de mult, iar într-o după amiază a fost găsit mort de către ajutorul său de chilie. Mâna stânga o avea pe piept, iar mâna dreapta era întinsă de parcă era pregătită pentru o binecuvântare arhierască. Trupul său a fost ținut șase zile până la îngropare și nu a dat nici un semn de stricăciune. Îmbrăcat fiind cu haine arhieresti, Sfântul Tihon avea fața luminată și zâmbea. A trecut la cele veșnice la 79 de ani, fiind înmormântat în Catedrala Kazan.

În chilia episcopului Teofan totul era extrem de simplu și sărăcăcios. Pereții erau goi, mobila veche, un dulap în valoare de o rublă, un cuțar de două ruble, o masă veche, un suport de citit vechi, un pat de fier rabatabil, o canapea

din lemn de mesteacăn cu șezuturi tari. Avea un set de unelte de strungărie, tâmplărie, legătorie de cărți; echipament de fotografiat, o masă de lucru cu fierăstrăul și o masă de tâmplărie. Avea o rasă de bumbac gri, o panaghie de lemn, o cruce de lemn pentru piept, un telescop, un microscop, un atlas anatomic și unul geografic.

Apoi cărțile - cărțile fără număr, fără sfârșit, în limba rusă, slavonă, greacă, franceză, germană și engleză. Printre acestea se găseau: colecția completă a Sfinților Părinți; o enciclopedie teologică în limba franceză în 150 de volume; istoria Rusiei a lui Soloviev; Istoria universală a lui Schlosser; lucrările filosofice ale lui Hegel, Fichte, Jacobi și alții; lucrări despre istoria naturii de Humboldt, Darwin, Fichte și alții. Ne revin în memorie cuvintele sale: „Este bine să înțelegem alcătuirea plantelor, animalelor, mai cu seamă a omului și

legile vieții; în ele se revelează înțelepciunea lui Dumnezeu, care este mare în toate”. Pe lângă acestea era un număr enorm de icoane, un tablou al Sfântului Serafim de Sarov și multe alte icoane pictate de episcopul însuși. *(Sursa informațiilor: doxologia.ro) ❖*

Boala ne învață să devenim smeriți

❖ Sunteți țintuiți la pat și de aceea nu puteți să mergeți la biserică și la mănăstire pentru slujbele dumnezeiești. Mă rog să zidiți în voi, cu ajutorul Domnului, o biserică nefăcută de mână omenească, duhovnicească, unde sufletul vostru va aduce neîncetat „jertfa bineplăcută lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos” (I Petru 2, 5), prin rugăciunea minții și a inimii.

Ațintiți-vă ochii sufletești la Domnul, Care „pretutindenea este și pe toate le împlinește”. Numai Acesta să fie în mintea voastră! Preamăriți-L, mulțumiți-I, lăudați-L, căci așa deveniți templul Lui! Zidul acestui templu este răbdarea, altarul lui, inima care izvorăște iubire și recunoștință pentru Dumnezeu. Cântările sunt rugăciunile și sentimentele evlavioase. Psaltul de la templu este duhul binevoitor, care unește cântările și le execută cu cuget statornic și evlavios.

❖ Pentru faptul că nu v-ați însănătoșit încă îmi pare rău. Să vă dăruiască Domnul însănătoșire deplină... Totuși boala ne învață să fim smeriți și supuși

voini lui Dumnezeu. Fiți senină și pentru toate mulțumiți lui Dumnezeu cu încredințarea că totul merge spre cel mai bun deznodământ, chiar dacă asta nu se vede acum. Veți vedea după.

În boală deprindeți smerenia, răbdarea, seninătatea și recunoștința față de Dumnezeu.

❖ V-ați îmbolnăvit! Ce este de făcut? Răbdați și mulțumiți lui Dumnezeu, spunând în sinea dumneavoastră: „Această boală este pentru păcatele mele mari și nenumărate. Domnul îmi ia puterile ca prin aceasta să mă facă mai înfrânat. El nu mai știe cum să mă îndrepte altfel. A încercat și cu milă, și cu necazurile, și nimic nu a folosit. Iar ceasul morții se apropie – și, când va veni, ce va face ticăloșia mea? Doamne, Dumnezeu meu! Cruță zidirea Ta cea neputincioasă. Când omul e bolnav, fie și ușor, moartea îi vine în minte ca sufletul să cunoască cu lucrul cât de adevărat este cuvântul înțeleptului: „În tot ce faci adu-ți aminte de sfârșitul tău și nu vei păcătui niciodată” (Sirah 7, 38). ❖

Sfântul Teofan Zăvorâțul

ANUL 2021 – UN AN PLIN DE ÎNȚELEPCIUNE ȘI CREDINȚĂ

Dacă în anul 2020 am trecut prin sentimente de teamă și am trăit izolați de familiile noastre, de prieteni și de locurile în care munceam sau învățam, anul acesta, 2021, este un an al minților deschise și al înțelepciunii cu care va trebui să facem alegerile.

Si nu, nu mai este vorba anul acesta de alegeri politice. Acestea au rămas în urmă și ne vom mai întâlni cu ele doar peste patru ani.

S-ar putea ca acest an să nu mai fie atât de greu din punct de vedere social și economic. Iar medical să reușim să trecem peste epidemie. Îmi doresc însă ca cei care sunt la conducere să gândească, să muncească și să dea legi mai bune pentru această țară, pentru noi, poporul. Și este mare, mare nevoie peste tot de oameni profesioniști, onești și responsabili, care să aibă voința și știința de a face ce trebuie pentru oameni.

Din păcate viața noastră nu se va întoarce la normalul dinaintea de epidemie. Cel puțin nu curând. Se vor schimba multe lucruri și vom fi puși în fața multor alegeri și de aceea cred că vom avea nevoie de foarte multă înțelepciune pentru a cântări cât mai bine opțiunile noastre. Să nu ne mai lăsăm manipulați, să ne informăm cât mai bine, dând astfel mai multă greutate hotărârilor și alegerilor noastre, căci ele vor fi cruciale pentru noi, pentru copiii sau părinții noștri.

O alegere însă ar trebui să o facem toți: să punem început bun în lucrarea credinței noastre. Poate am reușit să învățăm ceva din încercările prin care am trecut în anul 2020. Libertățile noastre, în special cea religioasă, au fost grav afectate. Am văzut însă cât de slabi suntem în credință, cât de puțin Îl iubim pe Dumnezeu și cât de departe suntem de El. Și totuși nu ne-am schimbat.

Poate anul acesta va fi altfel. În primul rând vom veni cu mult mai des la biserică. Nu vom lipsi duminica și în sărbători. Și ne vom strădui să ne împărtășim mai mult din Cuvânt în Sfânta Biserică și să ne hrănim mai des cu Trupul și Sângele Mântuitorului. Pentru că acestea vor fi pentru iertarea păcatelor noastre, întru sănătatea trupului și sufletului nostru.

Și iarăși, să punem rugăciunea pe primul plan în tot ceea ce facem. Să citim mai mult și mai des acatiste, paraclise și Psaltirea. Căci mai multă

rugăciune ne va aduce atât luminare - vom găsi mult mai repede răspuns la multe din întrebările și nedumeririle noastre - dar ne va da și puterea și sănătatea de care avem atâta nevoie.

Să ne retragem prin rugăciune mai mult în interiorul nostru. Acolo vom găsi armele de care avem nevoie în războiul pe care îl ducem în fiecare zi...

Mi-aduc mereu aminte de grupul Rugul Aprins de la Mănăstirea Antim și de rostul pe care acesta l-a avut prin anii '40-'50. Mireni - mulți intelectuali - și preoți s-au adunat în acest grup care și-a propus la început o apropiere mai mare a intelectualității de ortodoxie și de spiritualitate. Cu timpul însă, adunările Rugului Aprins au devenit pregătiri pentru intrarea într-o nouă epocă, tiranică și fără Dumnezeu.

Mitropolitul Antonie Plămădeală, care a făcut parte din grupul Rugul Aprins, va mărturisi peste ani în cartea sa „Rugul Aprins”: «Când „Rugul Aprins” s-a constituit la București în jurul anului 1945, zilele erau într-adevăr „rele”. Textul ales în 1943 (n.r. - când a avut loc o întâlnire la Cernăuți, între 1 și 7 august 1943, cu un program isihast ce avea drept motto cuvintele: „Răscumparați vremea, căci zilele sunt rele”) s-a dovedit profetic, deși în 1943 frontul se

afla încă pe teritoriul Uniunii Sovietice. În 1945-1946, războiul se terminase și noi eram, practic, sub ocupație sovietică.

Reluarea la București a ceea ce începuse la Cernăuți cu speranță dar și cu teamă, acum capătă o dimensiune nouă, aceea a intrării într-o vreme apocaliptică, a pregătirii pentru ea, a pregătirii pentru „intrarea sufletelor în catacombe”. Ca tânăr participant la mișcarea „Rugul Aprins”, așa am perceput atunci ceea ce se petrecea la Mănăstirea Antim.

Acest lucru avea să se confirme în momentul în care avea să se instaleze comunismul la noi, iar cei din „Rugul Aprins” aveau să fie toți arestați.

„Rugul Aprins” a fost, cu gând anume sau nu, dar a fost în fapt pregătirea pentru intrarea în Marele Întineric comunist, care avea să dureze în România aproape jumătate de secol. Parola tainică de supraviețuire creștină a fost retragerea, ascunderea în taina Rugăciunii lui Iisus: „Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul.”

Aceasta urma să-i unească și să-i întărească pe cei care vor intra în închisori, ca și pe cei care tot ca în închisoare, rămâneau afară sub imperiul teroarei, al supravegherii permanente, al fricii, al denunțurilor, al dezumanizării.»

Așadar, în orice timp și în orice loc, mai ales când încercări mari ne dau viața peste cap, apropierea de Dumnezeu, rugăciunea intensă, slujbele, citirile din Sfânta Scriptură și Sfinții Părinți ne întăresc și ne înțeleptesc. De multe ori, oamenii ajung să trăiască vremuri cumplite: de războaie, de epidemii, de cotropiri, de dictatură, de foamete și de sărăcie. Se întâmplă, în dictaturi de pildă, ca vremelnicele stăpâniri să asuprească oamenii, să-i țină în teroare.

Dar întotdeauna cel care îl caută pe Dumnezeu va fi mai puternic și va trece prin vremi cu mai multă ușurință decât cel depărtat de Dumnezeu. Să punem deci început bun anul acesta apropierii noastre de Hristos. ❖

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 10-17 IANUARIE 2021

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 10.01	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica după Botezul Domnului (Începutul propovăduirii Domnului) Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 13.01	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu
Vineri 15.01	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Vecernie, Acatist
Sâmbătă 16.01	07 ³⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie, Parastas cu pomenirea celor adormiți
Duminică 17.01	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 29-a după Rusalii (a celor 10 leproși) - Utrenia, Sf. Liturghie